

Aunbekkdalen - Hesthølmelan naturreservat

Kommune:	Stjørdal
Gnr./bnr.:	334/1, 334/4, 334/5, 337/1
Areal:	2 158 daa
Vegetasjonssone:	Sørboreal 35%, mellomboreal 50%, nordboreal 15%
Vegetasjonsseksjon:	O1 Svakt oseanisk
Høyde over havet:	70-560 m
Verdi:	Regional (**)

Nøkkelopplysninger

Område med gammel boreal lauvskog, gammel lavlands granskog, og rødlistede arter.

Beskrivelse av området

Området ligger øst i Stjørdal nært grensen til Meråker kommune. Det ligger sørøstvendt på nordsiden av elva og strekker seg fra dalbunnen helt opp til fjellbandet. Det er forholdsvis rik berggrunn og nedre deler har stedvis mye avsetninger av løsmasser. De sørligste delene har høy bonitet, og her er det mye innslag av særlig gråor, men også alm, bjørk, selje og rogn. Gran er det dominerende treslaget, mens furu tar over på de fattigere og høyereliggende partiene. Det har en del bratte partier i sør, og flatere myrdrag og skrinmark mot nord.

Skogstruktur og påvirkning

Yngre skog finnes særlig i sørlige og nedre deler av området. Over dette er det gradvis eldre skog jo høyere opp man kommer. De øvre delene har trolig gran opp mot 300-350 år. Det er ellers generelt få synlige stubber etter hogst i store deler av området. Det finnes spredt med død ved i hele området, men noen kjerneområder har ekstra mye.

Området er kulturpåvirket i ulik grad. Trolig har både slått og beite preget deler av området. Flyfoto fra 1964 tyder på at det var åpne partier i nedre del mot veien som kan ha blitt slått, mens en større del av området har blitt beitet og brukt i skogbruksammenheng. Det er mye sportegn etter hjort i området. Mye beiting fra hjort kan over tid være til hinder for etablering og utvikling av særlig alm.

Faglig beskrivelse og verdi

Lokaliteten har en ganske variert vegetasjon både innenfor rike og fattige typer. I høyereliggende områder er det innslag av intermedier myr og rikmyr. En del av disse myrene er trolig gamle slåttemyrer og slåttemyrkanter. Nedre og midtre deler av området har mye høy bonitet. Området har til dels gammel løvskog og forekomst av gammel alm og potensialet for rødlistede arter av sopp, lav, moser og insekter vurderes som ganske godt på noe sikt. Av rødlistede naturtyper finnes små og spredte forekomster av kalk- lågurtfuruskog (grunntype tørkeutsatt høgstaudekog) (VU) og noen litt større områder med høgstaudegranskog (NT). Det er påvist fem rødlistede arter; alm (VU), gubbeskjegg (NT), sukkernål (NT), rimnål (NT), og svartsonekjuke (NT).

Hesthølmelan vil i stor grad bidra til inndekning av mangler i skogvernet. Området dekker i første rekke opp viktige mangler knyttet til inndekning av viktige naturtyper og generelle mangler som høyproduktiv skog, biologisk gammel skog og lavlandsskog. Områdets rikhet i

kombinasjon med gammel gran- og løvskog, samt store spenn i naturvariasjon fra sørboreal til nordboreal sone gjør området verdifullt. Verdien ses også i sammenheng med øvrig og foreslåtte verneområder i nærheten. Samlet vurderes området å være av regional verdi

Formål

I forhold til naturmangfoldloven § 37 om naturreservater, er følgende kriterier mest relevant:

- a) Inneholder truet, sjelden eller sårbar natur: Høgstaudegranskog (NT), kalk- lågurtfuruskog (grunntype tørkeutsatt høgstaudeskog) (VU), rik gransumpskog (EN).
- b) Representerer en bestemt type natur: Gammel boreal lauvskog, lavlandsgranskog, rik barskog, og høgstaudeskog.

Ut fra dette foreslås følgende formål:

«Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av et område med gammel gran- og furuskog, særlig partier med høgstaudegranskog og gammel boreal løvskog. Området har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det inneholder truet, sjelden eller sårbar natur.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnet.»

Tekniske inngrep

Ingen kjente tekniske inngrep.

Andre interesser

Området ligger i Gasken Laante sitje/Færen reinbeitedistrikt. Området er viktige vår-, sommer-, høst- og vinterbeiter. Det brukes motorisert kjøretøy i området i forbindelse med reindrift. Jakt på både småvilt og storvilt utøves. Det utøves også annet friluftsliv, både sommer og vinter i området.

Planstatus

I kommuneplanens arealdel for Stjørdal kommune er området LNFR for tiltak basert på gårdens ressursgrunnlag.

Skogbruksopplysninger: Verdi stor (7)

Den hogstmodne skogen består for det meste av gran, men det er også løvbestand i nedre del. Det kan være omtrent 10 000 m³ hogstmoden gran. Grana er i hovedsak på midlere og lav bonitet. En rasjonell drift av skogen i Hesthølmelan fordrer en veiutløsning. Et eventuelt vern ser ikke ut til å stenge for adkomst til andre arealer utover de som allerede inngår i forslaget. På grunn av potensiell ressurs må betydningen for skogbruket vurderes som stor, selv om det er en del begrensninger av ulik karakter i området.

Skogdata:

Skogressurskart (SR16) - volum (daa)			
0-100 m ³ /ha	100-200 m ³ /ha	200-300 m ³ /ha	300-400 m ³ /ha
684	296	541	32

Arrondering

Grensa følger delvis eiendomsgrenser, delvis rette linjer og delvis langs bekk.

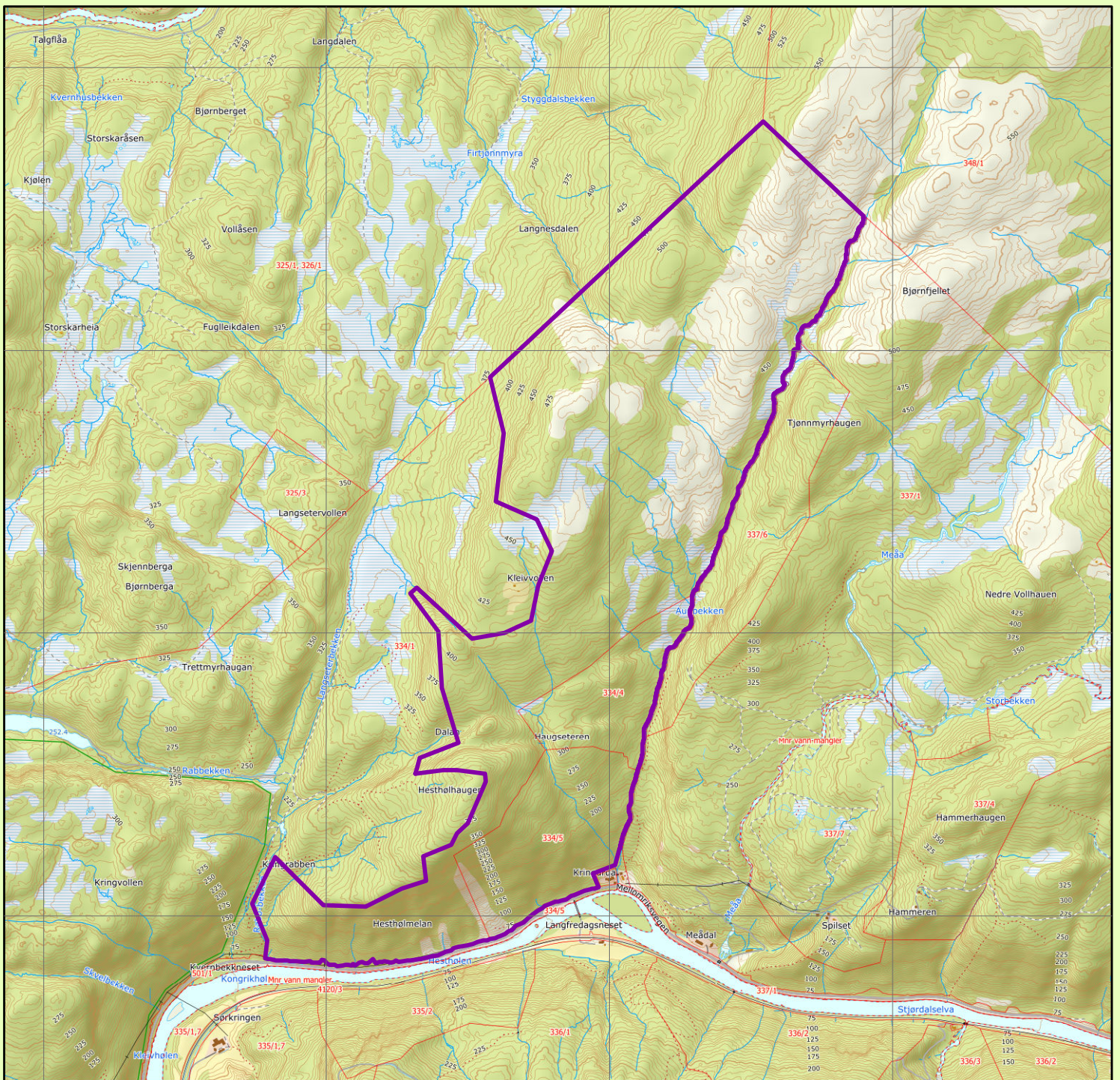
Samlede arealopplysninger (AR5):

Høg bonitet	Middels bonitet	Låg bonitet	Totalt produktivt	Annet skogareal	Total skogareal	Totalt areal
547	396	123	1066	467	1533	2157

Bioinventør: BioFokus 2020, Blindheim. Befaring ved Statsforvalteren 2020.

Blokkstruktur og mye død ved.

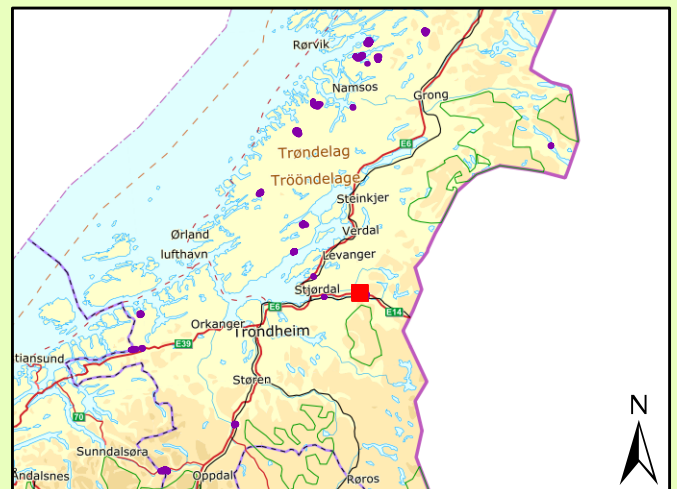

Aunbekkdalen-Hesthølmelan naturreservat

Stjørdal kommune

Tegnforklaring

 Foreslått verneområde

Topografisk norgeskart, Kartverket
 Tillatelse NorgeDigitalt
 Rutenett 1 x 1 km
 Målestokk 1: 20000
 Statsforvalteren i Trøndelag april 2021

Forskrift om vern av Aunbekkdalen-Hesthølmelan naturreservat, Stjørdal kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon ..... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av et område med gammel gran- og furuskog, særlig partier med høgstaudegranskog og gammel boreal løvskog. Området har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det inneholder truet, sjelden eller sårbar natur.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2 (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Stjørdal kommune: 334/1, 334/4, 334/5 og 337/1.

Naturreservatet dekker et totalareal på 2157 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet ..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Stjørdal kommune, hos Statsforvalteren i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4 (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.

- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Vedlikehold av eksisterende stier i henhold til standard på vernetidspunktet.
- e) Beiting.
- f) Utsetting av saltsteiner
- g) Eksisterende jakttårn skal kunne brukes og vedlikeholdes, oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt.
- h) Forsiktig rydding av småbusker og kvist i forbindelse med storviltjakt.
- i) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bål på stedet i samsvar med gjeldende lovverk. Tørre trær skal ikke felles.
- j) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rilkuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rilkuler på andre trær enn bjørk.
- k) Reindriftas nødvendige uttak av bjørk og småvirke til brensel på stedet og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindriftsutstyr, etter retningslinjer i forvaltningsplan. Uttak skal ikke foretas i naturtypeområder vist i forvaltningsplan.
- l) Rydding av eksisterende flyttelei eller kjørolei i reindrift, avmerket i forvaltningsplan.
- m) Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.
- n) Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linetverrsnittet, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.

§ 5 (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Sykling er forbudt utenfor eksisterende veier og stier vist i forvaltningsplan.

§ 6 (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

- e) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

§ 7 (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- c) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b.
- d) Merking og rydding av nye stier.
- e) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d.
- f) Oppsetting og vedlikehold av gjerder.
- g) Øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd.
- h) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- i) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift.
- j) Start og landing med helikopter i forbindelse med reindrift.
- k) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav f og § 7 bokstav a, b, og f.
- l) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg, og oppgradering og fornyelse av kraftledninger.
- m) Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.

For motorisert ferdsel etter dispensasjon og ved leiekjøring medbringes dokumentasjon.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplanen i henhold til reindriftsloven.

§ 8 (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 (forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.